

INDRE ØSTFOLD KOMMUNE 2020

- på kornet

En fredelig vei til frihet

28.10.2021

Oppdragsbeskrivelse

Kommunestyrevedtak, 16. juni 2020 (Sak 058/20 - 20/22842 - Radikalisering, ekstremisme og holocaust)

1. Indre Østfold kommune utvikler Høytorp fort og Trøgstad fort til sentere der elevene i Indre Østfold kommune skal jobbe med temaene radikalisering, ekstremisme, rasisme og hatefulle ytringer. Det forutsettes at opplegget tas inn i en samlet og helhetlig plan for framtidig utvikling og drift av Høytorp og Trøgstad fort, og at saken legges fram til endelig politisk behandling i en slik plansammenheng.
2. Det søkes om midler fra fylkeskommunen og departementene til å utvikle et kompetansesenter som kan sikre et godt undervisningsopplegg for elevene. Senteret skal også gi gode besøksopplevelser for innbyggere og tilreisende.
3. Indre Østfold kommune inngår dialog med fylkeskommunen, NAV og private aktører for å etablere et arbeidstreningsprosjekt i oppbygningen av senteret (kilde: Vikersundmodellen/hoppbakke prosjektet).
4. Det utarbeides en prosjektplan for et Grenselossenter i Indre Østfold. Til dette prosjektet søkes det om midler fra Viken fylkeskommune og Stortinget. Søknad må sendes før 01. september 2020.

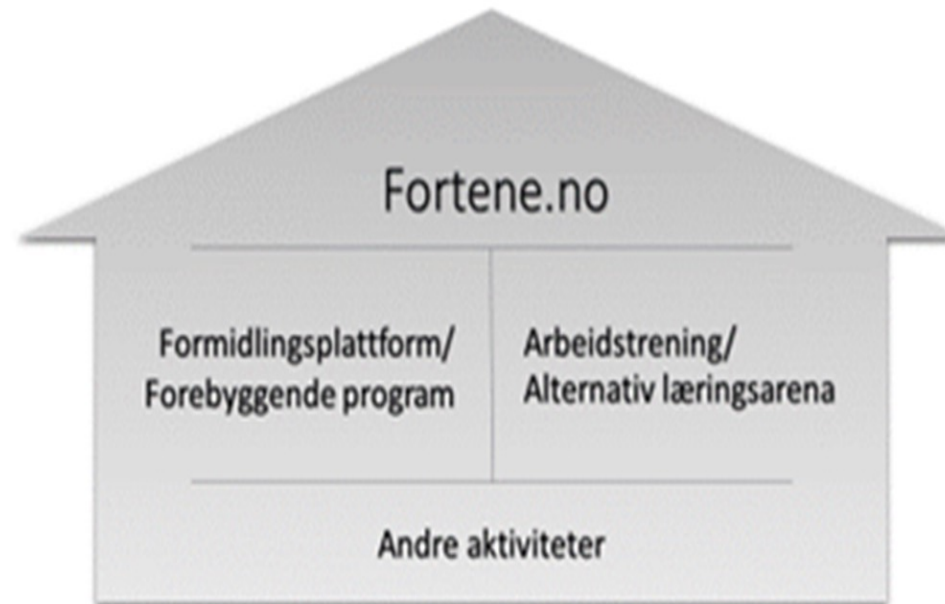
«Vi ønsker å bruke fortene våre i en annen kontekst enn å kun fremvise militært materiell og bygde forsvarsverk»

Indre Østfold - En fredelig vei til frihet

- Forsvarsverkene var rettet mot svenskene, men ble aldri brukt mot nabolandet fordi friheten ble oppnådd gjennom diplomati og demokratiske prosesser
- Under den 2. verdenskrig ble fortene overtatt av tyskerne. I flyktningerutene, som lå like ved, fant flere tusen mennesker veien til frihet i løpet av krigen
- Nå skal fortene bli arenaer for elever og besøkende i Indre Østfold, og fra andre steder, der vi skal forebygge radikaliserings, ekstremisme, rasisme og hatefulle ytringer
- Ved fortene skal det også etableres alternative læringsarenaer, og skapes annen aktivitet som arrangementer, konserter og utstillinger

www.fortene.no

Kompetansesentre - formidling

Trøgstad fort – *Flukt fra et totalitært system og forfølgelse, til **frihet***

- 2. verdenskrig og jødeforfølgelse
- Flyktningeruter
- Mennesker på flukt i dag. Flyktningeleirer

Trøgstad fort vil bli base for et flyktningerutesenter.

Høytorp fort – *Fra opprustning og fiendebilde, til **fredelig** sameksistens*

- Etablering av demokratiet
- Kamp, union og fred med svenskene
- Underliggende strømninger, opprustning og krigføring på 1900-tallet
- Radikalisering i dag og trusler mot demokratiet

Høytorp fort vil bli base for et demokratisenter.

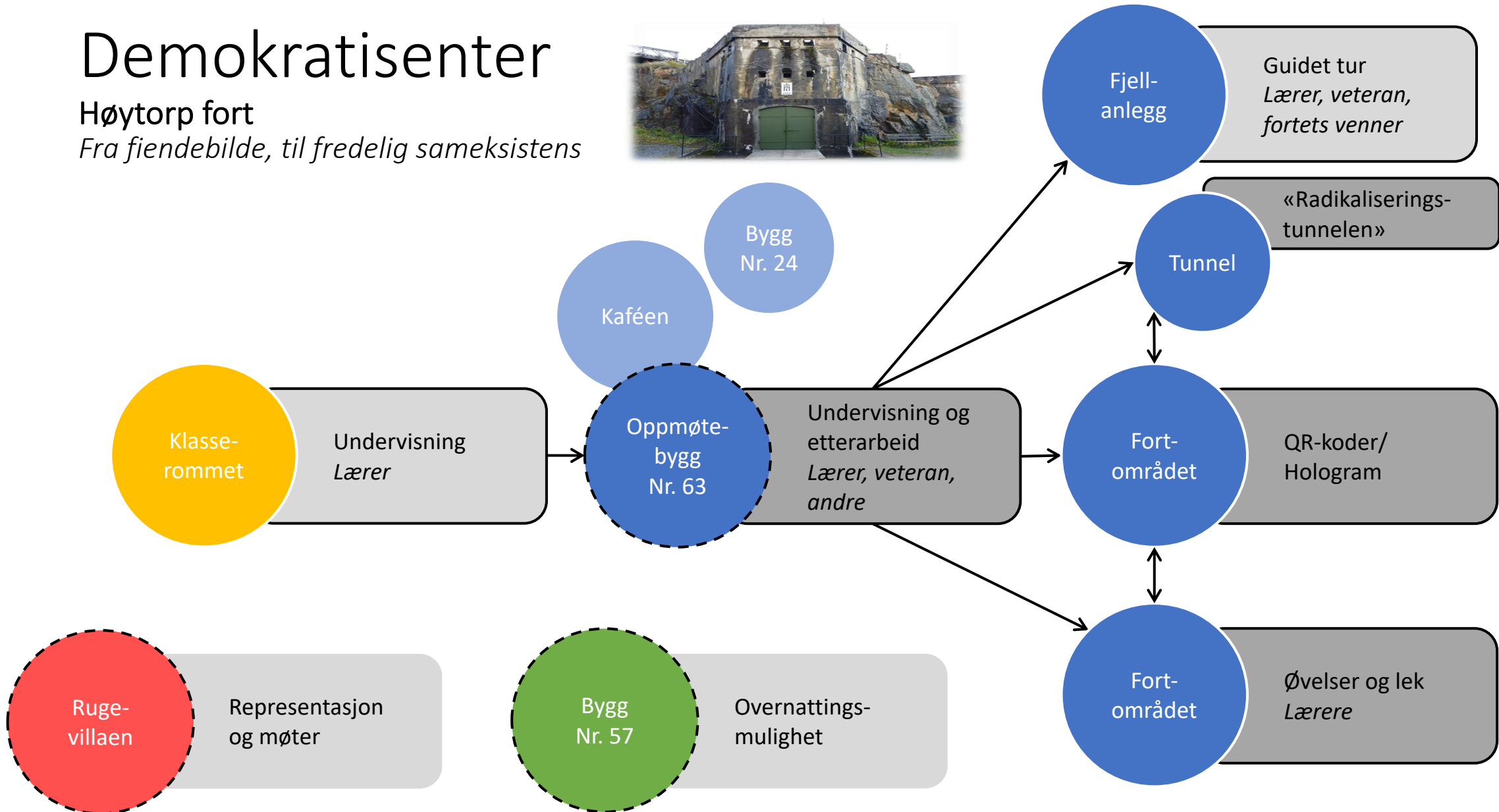
Formidlingsplattform

Demokratisenter

Høytorp fort

Fra fiendebilde, til fredelig sameksistens

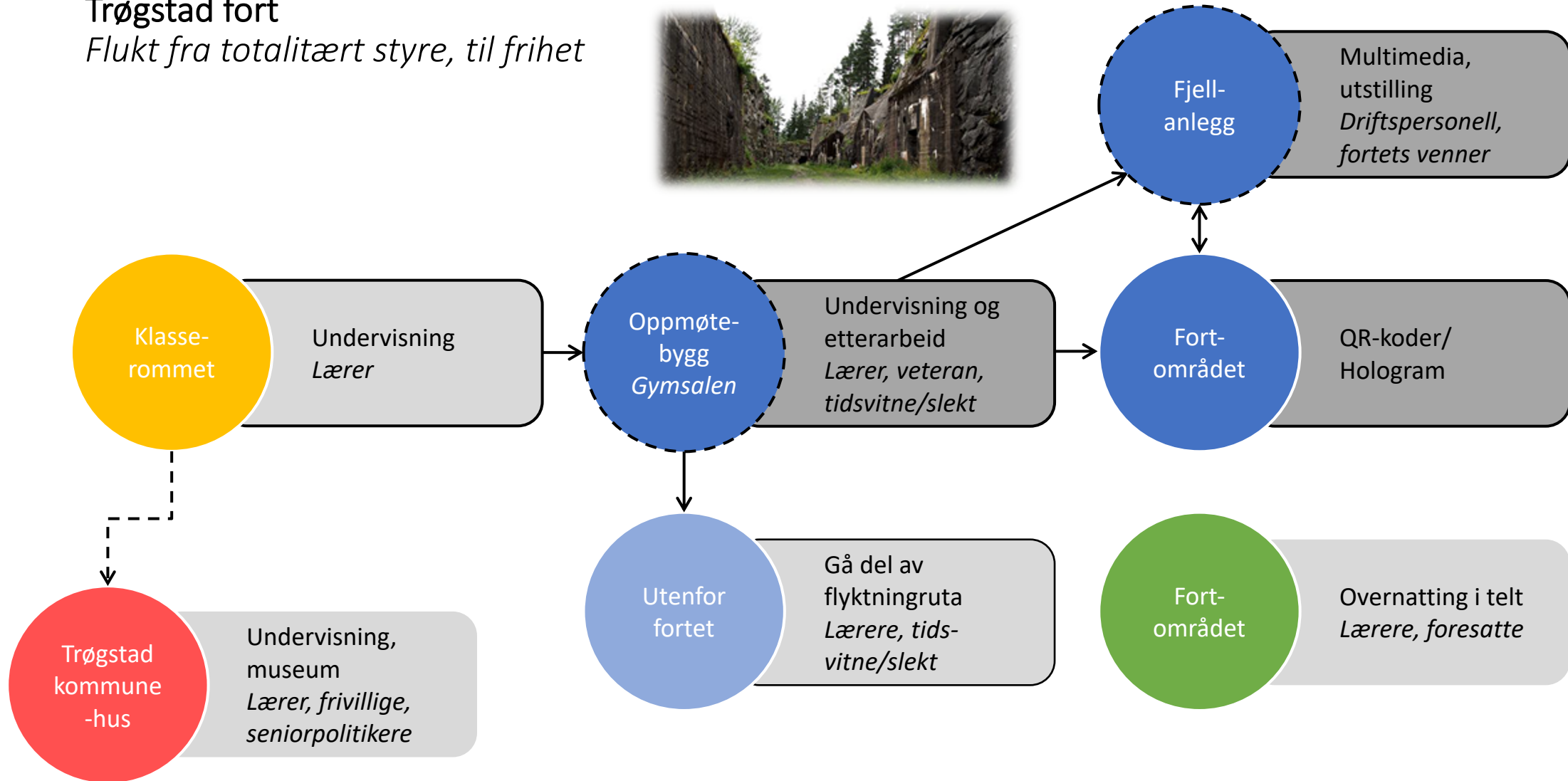
Arenaer og innhold, Høytorp

Arena	Metode/Verktøy	Tema/Overskrift	Plenum/grupper/individuell
Oppmøtebygg	Undervisning	Demokrati og gruppefiendtlighet	1-3 klasser
	Refleksjon	Basert på de ulike temaene	Grupper og plenum
Fortområdet, hele	QR-koder/Hologram	Demokrati og gruppefiendtlighet (1-12)	Individuell/små grupper
Fortområdet, gressplass	Aktiviteter	Inkludering	Klasser/større grupper
Fjellanlegget, tunnel	«Radikaliseringstunnelen»	Årsaker til ekstremisme/drivkrefter for radikalisering	Individuell/små grupper
Fjellanlegget, reduiten	Guidet tur	Historiske fakta om unionsoppløsningen	Grupper

Flyktningerutesenter

Trøgstad fort

Flukt fra totalitært styre, til frihet

Arenaer og innhold

Arena	Metode/Verktøy	Tema/Overskrift	Plenum/grupper/individuell
Oppmøtebygg	Undervisning	Totalitære regimer Opptakt til 2. Verdenskrig	1-3 klasser
	Refleksjon	Basert på de ulike temaene	Grupper og plenum
Fortområdet, hele	QR-koder/Hologram	Totalitære regimer og forfølgelse	Individuell/små grupper
Fjellanlegget, A-batteriet	Multimedia, forlegningsrom	1. Angrepet på Norge 2. Okkupasjon 3. Flukt til Sverige 4. De som ikke klarte å flykte	Grupper
	Utstillinger, andre rom	Spesielt for Indre Østfold Felttoget Fluktrutene Feldmansaken	Grupper

Digitale verktøy

- Videofremvisning – Vegger i fort
- QR kode på vegg
- Digital guide – Hologram via app /AR
- PICO VR 365 opplevelse
- Videofremvisning – 1-1 Skjerm
- Prosjektor med interaktivitet
- TV-skjerm med hjul
- Projeksjon med folie (hologram)

Alternativ læringsarena

A. Utvikling av formidlingsfunksjoner, som praksis for medier og kommunikasjon

B. Renovering av bygg og fjellanlegg, som praksisplass for teknologi- og industrifag

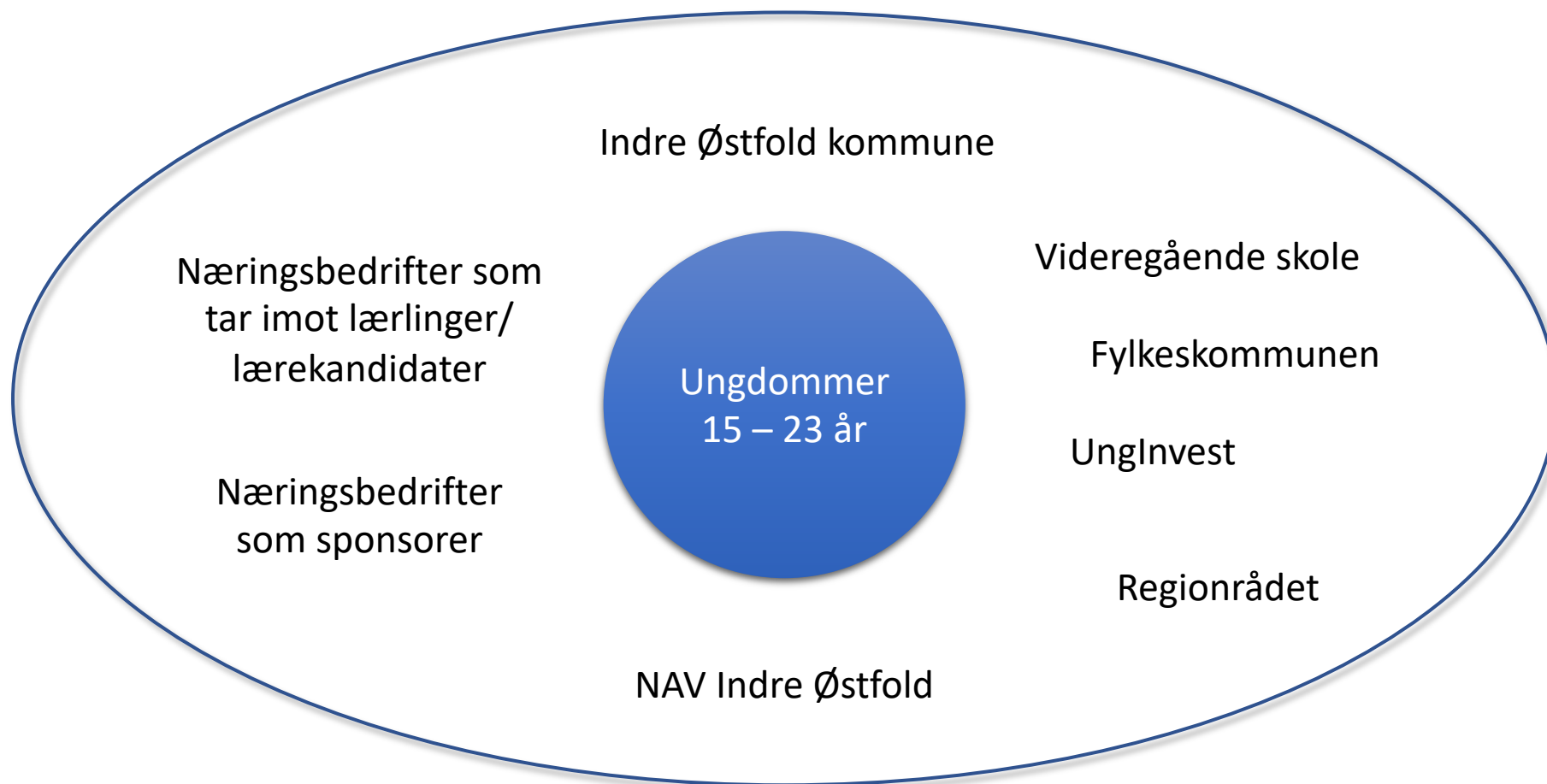
C. Markedsføring og drift av ulike aktiviteter og funksjoner, som praksisplass for salg, service og reiseliv og restaurant- og matfag

D. Alternative steder til klasseromsundervisningen (gjelder både videregående og ungdomsskole-elever)

Modell etter Vikersundprosjektet

- Etablert etter et initiativ fra hjørnesteinsbedriften Hæhre og tidligere ordfører i Modum, sammen med ordfører i Buskerud fylkeskommune
- Retter seg mot unge i alderen 15 – 23 år, som faller utenfor/står i fare for å falle utenfor utdanningsløp og arbeidsliv.
- Oppstart 2015. I år deltar 18 kandidater i ordningen
- Læreplasser for maskinførere, anleggsgartnere, tømrere (tre/betong). Plassene er i utgangspunktet ikke søkbare
- Elevene/kandidatene er 1-3 år i ordningen, og går ut som lærekandidater med 3-4 år foran seg med oppfølging i bedrift før kompetansebrev
- Samarbeid mellom offentlige og private aktører
 - Kostnadsdeling 50/50 (Årets budsjett er på om lag 8 MNOK)
 - Styringsgruppe hvor alle sentrale aktører er representert
 - Prosjektledelsen ligger hos lokal VGS

Fortene i Indre Østfold

En fredelig
vei til frihet

